

۰۵-۲۰۹۷۶

گمدی
انژمنی فابری

دانشگاه صنعتی شریف

دانشکده مهندسی برق

پایان نامه کارشناسی ارشد

الکترونیک دیجیتال

سیستم یکپارچه بایگانی و انتقال تصاویر همراه با امکانات پردازش موازی روی شبکه محلی

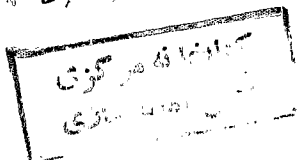
استاد راهنما: آقای دکتر ادموند زاهدی

استاد همکار: آقای دکتر مهران جامد

تهیه و تنظیم: ابوالفضل طرقي حقيقت

۷۶/۱۲/۲۱

دیماه ۱۳۷۴

۴۴۰

اساتید هیئت ممتحن:

استاد راهنما: آقای دکتر ادموند زاهدی

استاد همکار: آقای دکتر مهران جامد

و

آقای دکتر مصطفی الهی

آقای دکتر محمدحسن باستانی

آقای دکتر امیرحسین جهانگیر

تقدیم به :

همسرم ، که در راه تحصیل مشوق و یاورم بوده است.

قدردانی:

بدینوسیله از راهنمائیهای ارزنده و زحمات اساتید محترم
آقای دکترادموند زاهدی و آقای دکترمهران جاها تشکر و
سپاسگذاری مینمایم.

چکیده

باتوجه به پیشرفتهای فراوان تکنولوژی دستگاه‌های تصویربرداری پزشکی و گسترش تصاویر دیجیتال، نیاز به داشتن یک مدیریت خودکار و کارآمد برای بایگانی و انتقال تصاویر پزشکی به شکل دیجیتالی ضروری به نظر می‌رسد. پیشرفتهای فراوان تکنولوژی الکترونیک و کامپیوتر و گسترش شبکه‌های کامپیوتری و سیستمهای مدیریت بانک اطلاعاتی، امکان ایجاد یک سیستم دیجیتالی را برای اخذ، ذخیره، انتقال و نمایش تصاویر و اطلاعات مربوط به آن، فراهم آورده است. این سیستم برای اولین بار در سال ۱۹۸۲ در کنفرانس تصویربرداری IEEE معرفی گردید و PACS⁽¹⁾ نامیده شد.

PACS یک سیستم چندرسانه است و متن، صدا، منحنی‌ها، جداول، تصاویر ویدئو، تصاویر دوبعدی و سه‌بعدی را شامل می‌شود. دو سیستم اطلاعاتی بیمارستانی بنامهای HIS⁽²⁾ و RIS⁽³⁾ در ارتباط تنگاتنگ با PACS وجود دارند. HIS اطلاعات آماری بیماران را بایگانی میکند و اطلاعات اداری پزشکی بیماران در RIS نگهداری می‌شود. PACS متشکل از چهار جزء اساسی است. این اجزاء عبارتند از: ۱) دستگاه‌های تصویربرداری ۲) ایستگاه‌های نمایش ۳) پایگاه داده ۴) شبکه کامپیوتری.

PACS ابعاد گوناگون و متنوعی دارد. به عنوان مثال تنوع دستگاههای تصویربرداری آنالوگ و دیجیتال - نیاز به یک قالب استاندارد تصویری و استاندارد انتقال تصویر - توپولوژی و نرخ انتقال شبکه کامپیوتری - ظرفیت زیاد حافظه مورد نیاز برای ذخیره تصاویر - کیفیت نمایش تصاویر و نیاز به مانیتورهای خاص با ریزبینی و مقیاس سایه زنی بالا - سیستم عامل مناسب - سیستم گرافیکی محاوره با کاربر استاندارد - پایگاه داده توزیع شده، رابطه‌ای، چندرسانه‌ای و شیء‌گرا - تله کنفرانس - تله رادیولوژی تنوع و پیچیدگی PACS را نشان می‌دهند.

این رساله در راستای بررسی دقیق ابعاد PACS و انتخاب یک سکوی سخت‌افزاری و نرم‌افزاری مناسب برای پیاده‌سازی PACS در یک بیمارستان هزار تخت‌خوابی می‌باشد. عموماً برای تجزیه و تحلیل عملکرد سیستم PACS از ابزارهای مدل‌سازی و شبیه‌سازی استفاده می‌نمایند، اما این مدلها اغلب ساده‌شده و محدود به شرایط خاص می‌باشند. بنابراین علاوه بر مدل‌سازی باید از اندازه‌گیری و نتایج آزمایشات انجام شده بر روی PACS های موجود نیز استفاده کرد.

در این پروژه با توجه به امکانات موجود، یک PACS کوچک بر روی شبکه محلی Ethernet پیاده‌سازی شده است. در این PACS از سیستم مدیریت بانک اطلاعاتی Foxpro تحت Windows استفاده شده است. این PACS امکان ذخیره، انتقال و نمایش تصاویر را به همراه امکاناتی نظیر پست الکترونیکی فراهم آورده است.

یکی از مسائلی که در PACS از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، سرعت دستیابی به داده‌ها و پردازش آنهاست. تاکنون کارهای زیادی برای رسیدن به سرعت مطلوب در PACS انجام شده است. به همین منظور در این رساله استفاده از دستگاه‌های نمایش سریع و مجهز به حافظه‌های سریع، پایگاه داده موازی و توزیع شده، شبکه کامپیوتری سریع، تکنیکهای فشرده‌سازی، پیش واکشی، انتقال به حافظه سریعتر، حافظه‌های سلسله‌مراتبی و استفاده از حافظه‌های پنهان و تأثیر هر یک در افزایش سرعت PACS مورد مطالعه و بررسی قرار گرفته است. اما یکی از روشهایی که اخیراً مورد توجه سازندگان PACS قرار گرفته است، پردازش موازی است. پردازش موازی عملیات پیچیده بر روی کامپیوترهای موجود بر

1- Picture Archiving and Communication System

2- Hospital Information System

3- Radiology Information System

روی یک شبکه کامپیوتری و استفاده بهینه از توان پردازشی توزیع شده در سیستم PACS یکی از محورهای اساسی این رساله است. در این پروژه یک سیستم پردازش موازی بر روی ایستگاه های کاری IBM PC موجود در یک شبکه محلی، بر اساس مدل مشتری - خادم طراحی و پیاده سازی شده است. ارتباط کامپیوترها در این سیستم بر اساس یک پایگاه داده مشترک بر روی دیسک سیستم کارگزار فایل می باشد.

کلمات کلیدی :

PACS ، HIS ، RIS ، ACR/NEMA ، پردازش موازی ، شبکه کامپیوتری ، تصویربرداری پزشکی ، پایگاه داده ، سیستم های نمایش تصویر ، حافظه های سلسله مراتبی ، تله کنفرانس ، تله رادیولوژی

فهرست مطالب :

بخش اول : اصول طراحی سیستمهای بایگانی و انتقال تصاویر (PACS)

- فصل (۱) مقدمه ۱
- ۱-۱) ضرورت و تعریف PACS و HIS و RIS ۱
- ۲-۱) ملاحظات مهم در طراحی ۶
- ۳-۱) معماری ۷
- ۱-۳-۱) معماری باز ۷
- ۲-۳-۱) اخذ اطلاعات ۸
- ۳-۳-۱) سیستمهای نمایش و ایستگاههای کاری ۹
- ۱-۳-۳-۱) سیستمهای محاوره با کاربر ۱۱
- ۲-۳-۳-۱) سیستم عامل ۱۳
- ۴-۳-۱) سیستمهای بایگانی ۱۴
- ۵-۳-۱) سیستمهای مدیریت بانک اطلاعاتی متمرکز و توزیع شده ۱۵
- ۶-۳-۱) شبکه کامپیوتری ۱۸
- ۷-۳-۱) ارتباط PACS با HIS و RIS ۲۱
- ۴-۱) مشکلات و موانع برسر طراحی و پیاده سازی PACS ۲۳
- فصل (۲) روشهای مؤثر در بهینه سازی PACS ۲۴
- ۱-۲) روش پیش واکشی ۲۵
- ۲-۲) روش انتقال به حافظه سریعتر ۲۶
- ۳-۲) روش برنامه نویسی شیء گرا ۲۶

۲۷	۴-۲) فشرده سازی تصاویر
۲۷	۵-۲) شبیه سازی PACS
۲۸	۶-۲) اندازه گیری
۲۸	۷-۲) پایگاه داده آینه ای
۲۹	۸-۲) تله کنفرانس
۲۹	۹-۲) تله رادیولوژی
۳۰	۱۰-۲) پردازش موازی بر روی چند کامپیوتر
۳۰	۱۱-۲) استفاده از حافظه های سلسله مراتبی برای بهبود سرعت دسترسی به اطلاعات
۳۶	فصل ۳) استانداردها در PACS
۳۷	۱-۳) قالبهای تصویری
۳۸	۲-۳) انواع استاندارد
۳۹	۳-۳) معرفی استاندارد ACR/NEMA
۴۲	۴-۳) مشکلات استاندارد ACR/NEMA
۴۳	فصل ۴) معرفی برخی از PACS های موجود
۴۴	۱-۴) PACS دانشگاه کالیفرنیا (UCLA)
۴۹	۲-۴) PACS دانشگاه ژنو
۵۱	۳-۴) PACS دانشگاه Turku
۵۱	۴-۴) جدول مقایسه ای سه PACS بررسی شده
۵۳	فصل ۵) طراحی سکوی یک PACS
۵۴	۱-۵) اجزاء PACS و پارامترهای مورد نیاز در ارائه سکوی مناسب

- ۵۵..... محاسبه ظرفیت لایه های حافظه در پایگاه داده (۲-۵)
- ۵۶..... سرعت (۳-۵)
- ۵۸..... پایگاه داده (۴-۵)
- ۶۰..... نیازهای پایگاه داده (۱-۴-۵)
- ۶۲..... طراحی پایگاه داده شی گرا (۲-۴-۵)
- ۶۳..... انتخاب یک سیستم مدیریت بانک اطلاعاتی تجاری برای PACS (۳-۴-۵)
- ۷۱..... شبکه کامپیوتری (۵-۵)
- ۷۲..... توان نمایشی (۶-۵)
- ۷۳..... تخمین تعداد ایستگاه های نمایش تصویر (۷-۵)
- ۷۳..... محاسبه ظرفیت حافظه ایستگاه های نمایش (۸-۵)
- ۷۴..... سیستم عامل (۹-۵)
- ۷۵..... سیستم محاوره با کاربر (۱۰-۵)
- ۷۵..... زبان برنامه نویسی (۱۱-۵)
- ۷۵..... قالب تصویری استاندارد (۱۲-۵)
- ۷۶..... بخش دوم: طراحی و پیاده سازی اولیه یک PACS کوچک (۷۶-۵)
- ۷۷..... فصل ۶ ساختار کلی (۷۷-۵)
- ۷۸..... شبکه (۱-۶)
- ۷۸..... محیط ارتباط با کاربر و سیستم عامل (۲-۶)
- ۷۸..... سیستم مدیریت بانک اطلاعاتی رابطه ای (۳-۶)
- ۸۲..... سخت افزارهای استفاده شده در سیستم (۴-۶)

- ۸۲..... (۵-۶) مشخصات و بازدهی سیستم
- ۸۳..... (۶-۶) ساختار پایگاه داده و امکانات برنامه
- ۹۰..... (۷-۶) کار اشتراکی کاربران

فصل ۷) پردازش موازی عملیات پیچیده روی کامپیوترهای موجود

- ۹۱..... دریک شبکه محلی
- ۹۲..... (۱-۷) سیستمهای پردازش موازی
- ۹۵..... (۲-۷) بررسی چند نمونه از سیستمهای پردازش موازی
- ۹۶..... (۳-۷) نگاهی به Linda
- ۹۹..... (۴-۷) یک طرح جدید برای پردازش موازی یا توزیع شده روی LAN
- ۱۰۲..... (۵-۷) پیاده سازی طرح
- ۱۰۷..... (۶-۷) شبکه پتری برنامه های مشتری و کارگزار
- ۱۱۲..... (۷-۷) تست کارآئی طرح پردازش موازی
- ۱۱۳..... (۸-۷) راه های بهبود طرح پردازش موازی

فصل ۸) ارتباط صوتی - تصویری ایستگاه های کاری روی شبکه محلی

- ۱۱۴..... (تله کنفرانس)
- ۱۱۵..... (۱-۸) روشهای گوناگون ارتباط کامپیوترهای روی شبکه
- ۱۱۶..... (۲-۸) ارتباط نقطه به نقطه ایستگاه های کاری روی شبکه
- ۱۱۸..... (۳-۸) ارتباط صوتی و تله کنفرانس

فصل ۹) نتیجه گیری

- ۱۲۵..... مراجع

فصل ۱

مقدمه

۱- مقدمه

۱-۱- ضرورت و تعریف PACS و HIS و RIS

در حال حاضر مدیریت اطلاعات رادیولوژی در خیلی از بیمارستانها به صورت دستی انجام می‌شود و حتی تصاویر دیجیتالی مانند X-ray و CT-Scan ابتدا به فیلم تبدیل شده، به صورت دستی توزیع می‌شود. متخصصین رادیولوژی با مشاهده فیلم‌ها در جعبه‌های نوری⁽¹⁾ آنها را تفسیر کرده، سپس فیلم‌ها در محل خاصی در بیمارستان بایگانی می‌شود. [8]

بدین ترتیب دستیابی مجدد به اطلاعات بیماران بسیار مشکل و وقت‌گیر خواهد بود. بخصوص زمانی که سابقه بیمار شامل تصاویر قبلی، نسخه‌ها، نتایج رادیولوژی و آزمایشات دیگر مورد نیاز واقع شده و لازم باشد اطلاعات مربوط به یک شخص یکجا مورد بررسی قرار گیرد.

با گسترش سریع تصاویر دیجیتالی و کاربردهای روزافزون آن در پزشکی، نسبت تصاویر دیجیتالی به تصاویر معمولی (بر روی فیلم‌ها) افزایش می‌یابد (در سال ۱۹۸۳ نسبت تصاویر دیجیتالی به کل تصاویر پزشکی ۲۵ درصد بود [10] ولی هم‌اکنون بیش از ۵۰ درصد تصاویر پزشکی دیجیتالی می‌باشد [34], [18]). نتیجتاً نیاز به داشتن یک مدیریت خودکار و کارآمد برای بایگانی و انتقال تصاویر پزشکی به شکل دیجیتالی ضروری به نظر می‌رسد. [1]

پیشرفتهای فراوان تکنولوژی نیمه هادی و الکترونیک و ظهور کامپیوتر و نیز تکنیک‌های پردازش دیجیتالی و گسترش روزافزون شبکه‌های کامپیوتری و سیستم‌های مدیریت بانک اطلاعاتی، راه سازندگان این گونه سیستم‌های خودکار بایگانی و انتقال تصاویر را هموار ساخته و حتی علاوه بر اینها امکان پردازش و تجزیه و تحلیل اطلاعات را نیز در اختیار قرار داده است. [10], [8]

تعریف :

PACS⁽¹⁾ یک سیستم دیجیتالی برای اخذ، ذخیره، انتقال و نمایش تصاویر و اطلاعات

مربوط به آن می باشد .

PACS شامل چهار جزء اساسی است. (شکل ۱-۱) [8],[13]

- تجهیزات تصویربرداری (منابع تولید تصاویر دیجیتالی)

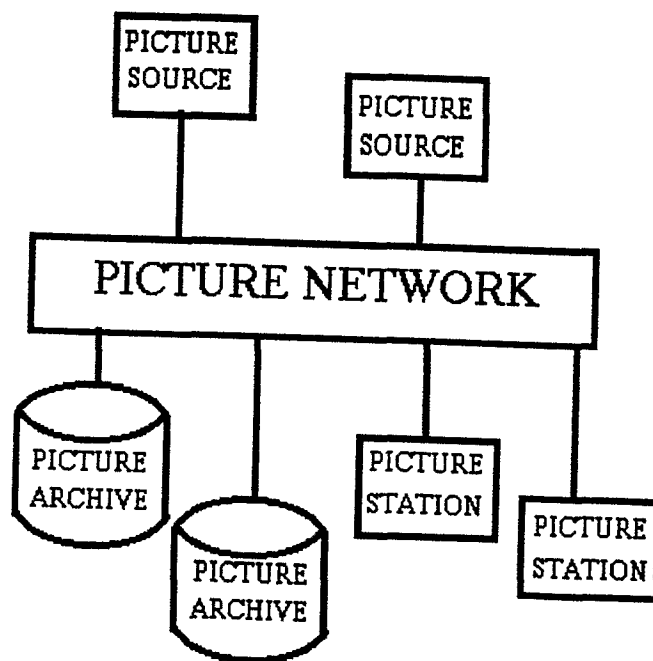
- ایستگاه های نمایش تصاویر

- سیستم بایگانی تصاویر

- شبکه کامپیوتری برای اتصال سه سیستم فوق الذکر

اگرچه در عنوان PACS به اخذ تصاویر اشاره نشده است ، اما همواره در تعریف اجزاء PACS از آن

به عنوان یک عضو ضروری یاد می شود. [8],[9],[13],[15]

شکل ۱-۱ اجزاء PACS [13]

در یک مرکز رادیولوژی بدون فیلم که از سیستم PACS استفاده می‌شود، علاوه بر تصاویر اطلاعات دیگر بیمار نیز بایگانی می‌شود. در عنوان PACS به این مورد نیز اشاره نشده است. [4],[6],[15]

بطور کلی می‌توان گفت که اطلاعات یک بیمار شامل اجزاء زیر است:

- گزارشات شفاهی و کتبی

- تشخیص و یافته‌های اولیه

- تجویز نسخه

- سیگنالهای بیولوژیکی مختلف مثل ECG⁽¹⁾

- اندازه‌گیری‌ها مثل فشار خون

- نتیجه معالجات

- صدا مثل صدای ضربان قلب همراه سیگنال ECG [6]

- تصاویر رادیولوژی مثل CT-Scan و MRI و X-ray

که بطور کلی به اجزاء هفت‌گانه متن، صدا، منحنی‌ها، جداول، ویدئو، تصاویر سه بعدی بازسازی شده و

تصاویر دو بعدی تقسیم می‌شود. [4]

در PACS کاربران مختلف بسته به اولویتی که دارند به تمامی و یا بخشی از این اطلاعات دسترسی

دارند. [1],[3]

طراحی سیستم‌های اولیه به صورتی بود که همه داده‌ها و گزارشات بیماران و حتی اطلاعات مربوط به

کارهای اداری و مالی بیمار در یک سیستم بایگانی مرکزی نگهداری می‌شد. با گسترش اطلاعات، نیاز به

داشتن اطلاعات طبقه‌بندی شده و توزیع شده در محل‌های جغرافیائی مختلف ضروری به نظر

رسید. این امر منجر به پیدایش سه واحد بایگانی اطلاعات مستقل ولی در ارتباط تنگاتنگ با یکدیگر

بنامهای HIS⁽¹⁾ و RIS⁽²⁾ و PACS شد.

PACS شامل فهرستی از تصاویر و داده‌های مربوط به آنهاست و هیچ داده تکنیکی و کلینیکی دیگری را شامل نمی‌شود.

HIS اطلاعات آماری بیماران را بایگانی میکند. این اطلاعات بطور کلی به سه بخش تقسیم می‌شود:

الف) پذیرش بیمار به بیمارستان

ب) انتقال و جابجائی بیمار از یک بخش به بخش دیگر

ج) مرخص کردن بیمار از بیمارستان [5],[4],[2]

کلیه اطلاعات اداری پزشکی بیماران، تاریخچه بیماری آنها، لیست آزمایشات انجام شده و گزارشات مربوطه به بانک اطلاعاتی RIS مربوط میشود و بطور کلی اکثر اطلاعات کلینیکی و تکنیکی بیماران در RIS نگهداری میشود.

وظائف RIS به پنج بخش تقسیم می‌شود:

الف) زمانبندی

ب) ترتیب گرفتن تصاویر یک آزمایش

ج) گزارشات

د) صورتحساب

ه) اطلاعات اداری و پزشکی بیمار

نظرات رادیولوژیست‌ها و گزارشات ابتدا در RIS نوشته، نسخه برداری و تصویب شده و نهایتاً به PACS

منتقل می‌شود. [5],[4],[2]

---

1 - Hospital Information System

2 - Radiology Information System

بطور کلی مزایای سیستم PACS نسبت به روش سنتی عبارتند از:

- ۱ - دستیابی و رویت سریعتر تصاویر بایگانی شده نسبت به روش سنتی [15],[45]
- ۲ - ایمنی اطلاعات مانند جلوگیری از مفقود شدن تصاویر [15],[45]
- ۳ - بهنگام سازی کل پرونده یک بیمار از طریق تبادل سریع اطلاعات بین PACS و سایر پایگاههای داده بیمارستان [15],[45]
- ۴ - دستیابی و رویت همزمان چند نسخه از یک تصویر در چند ایستگاه کاری [15],[45]
- ۵ - استفاده از کامپیوتر در آنالیز تصاویر و کمک به تشخیص [4],[3]
- ۶ - پائین آمدن هزینه مصرفی مانند فیلمهای گران قیمت اکسید نقره [16],[45]
- ۷ - ارتقاء سطح کیفیت درمانی و کیفیت آموزشی و پژوهشی [16],[45],[56]
- ۸ - درمان از راه دور [16]

۹ - ارتباط بیشتر پزشکان و متخصصین [45]

۱-۲- ملاحظات مهم در طراحی

در طراحی PACS به سه نکته مهم باید توجه نمود: [8]

- قابلیت پیشرفت تدریجی و پیمانهای (1)

با توجه به افزایش تدریجی حجم تصاویر و وجود انواع وسایل تصویربرداری جدید، PACS باید قابل توسعه باشد. با توجه به رشد تکنولوژی، سیستم باید به زیر مجموعه‌هایی تقسیم شده و طراحی پیمانه پیمانه باشد.

- قابلیت اطمینان (2)

تشخیص پزشکان تا حد زیادی وابسته به تصاویر و داده‌های ذخیره شده است. بنابراین PACS باید

1- Modularity

2- Reliability

صد درصد قابل اطمینان باشد و ایمنی اطلاعات، صحت اطلاعات و کیفیت تصاویر در آن تضمین شود.

- پاسخ زمانی قابل قبول (1)

متخصصین رادیولوژی انتظار دارند به راحتی و با سرعت مشاهده فیلم در جعبه‌های نوری بتوانند در PACS تصاویر گوناگون را یکی پس از دیگری و به تناوب مشاهده نمایند. فاصله زمانی بین مشاهده دو تصویر، نباید بیش از ۲ ثانیه باشد. [46],[44],[18],[15]

۱-۳- معماري

هر بخش از معماری PACS جداگانه در زیر بررسی و نکات لازم در مورد هر کدام بیان می‌شود.

۱-۳-۱- معماری باز (2)

در سیستم PACS سخت افزارهای گوناگون از میکرو کامپیوترهای شخصی تا مینی کامپیوترها و حتی کامپیوترهای بزرگ مورد استفاده قرار می‌گیرد. این کامپیوترها، سیستم‌های نمایش و تجهیزات تصویربرداری از سازندگان مختلف تهیه می‌شود.

در یک سیستم باز باید اجزای مختلفی که هر کدام از یک سازنده تهیه شده‌اند قابل استفاده باشند اما باید این اجزاء بر اساس استانداردهای صنعتی ساخته شده باشند تا بتوانیم بین آنها ارتباط برقرار کنیم. [1]

معماری باز و قابلیت حمل (3) لازمه پیشرفت تدریجی یک سیستم است. نرم افزارها باید طوری طراحی شوند که بر روی سخت افزارهای مختلف و شبکه‌های مختلف و سیستم عامل‌های مختلف قابل اجرا باشند. همچنین طراحی باید به شکلی صورت گیرد که بتوانیم نرم افزارهای جدید را به سیستم بیافزاییم بدون اینکه اجزاء دیگر سیستم از کار بیفتند. [14]

معماری باز موجب جلوگیری از هدر رفتن سرمایه‌گذاری‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری در آینده خواهد

1- Reasonable Response Time

2- Open Architecture

3- Portability

شد.

۱-۳-۲- اخذ اطلاعات

داده‌های PACS فقط تصاویر نیستند و PACS یک سیستم چند رسانه‌ای^(۱) است. سیستم چند رسانه‌ای به سیستمی گویند که در آن دریافت، بازیابی، ذخیره و کلیه کارهای مختلف را روی صوت، تصویر، گرافیک و متن می‌توان انجام داد.

به اینگونه سیستمها که در آن امکان ارتباط بین تصویر، صوت، گزارشات متنی و جداول مربوط به آن را فراهم می‌آورند، سیستم مافوق رسانه^(۲) می‌گویند [4],[5]

تجهیزات اخذ اطلاعات در PACS عبارتند از:

- تجهیزات تصویربرداری (بامودالیت‌های^(۳) متفاوت) مانند: [12]

Digital Radiology (Chest X-ray)

Digital Subtraction Angiography

Emission Computed Tomography

Nuclear Medicine

Nuclear Magnetic Resonance

Ultrasound

X-ray Computed Tomography

- میکروفن‌های خاص

- دوربین‌های ویدئو

1- Multimedia

2- Hypermedia

3- Modalities

- تجهیزات اندازه گیری خاص

- تجهیزات اخذ سیگنالهای مختلف از بدن

گرچه بعضی از تصاویر مستقیماً به صورت دیجیتالی اخذ می شوند اما خیلی از وسایل قادر نیستند که تصاویر را به صورت دیجیتالی در اختیار ما بگذارند و تبدیل آنها به تصاویر دیجیتالی از وظائف PACS به شمار می رود.

تجهیزات مولد تصویر دیجیتالی سازندگان مختلف، قالب تصویری متفاوتی دارند. این مسئله موجب اهمیت ویژه استانداردهای PACS شده که در فصل سوم به آن پرداخته شده است.

۱-۳-۳- سیستم های نمایش و ایستگاه های کاری

ایستگاه های کاری جزء اساسی یک PACS است زیرا محل مشاهده تصاویر توسط پزشکان و متخصصین دیگر است. اگر پزشکی نتواند تصاویر را به سهولت مشاهده در جعبه های نوری ببیند و با همان سرعت تصاویر متفاوت را پشت سرهم مشاهده نماید کل موجودیت PACS زیر سؤال خواهد رفت.

در یک ایستگاه کاری علاوه بر نمایش تصاویر انتظار می رود امکاناتی که حتی در جعبه های نوری در

دسترس نبود نیز در اختیار متخصصین قرار گیرد. مانند: [1]

- پردازش تصاویر و ابزارهای پیشرفته

- نمایش متحرک

- مشاهده تصاویر به صورت سه بعدی

- ابزارهای اندازه گیری

- دسترسی به داده های مرتبط با تصویر

در PACS مانیتورهای با ریزینی بالا نیاز داریم (از 256×256 تا 2048×2048) [1]. اما تنها

ریزینی بالا کافی نیست، چرا که مانیتورهایی داریم که اکثراً برای تصاویر متحرک و ثابت ویدئویی ساخته

شده و مثلاً تا شانزده میلیون رنگ (۲۴ بیت RGB) دارند. اما تصاویر پزشکی اکثر آنیاز به دامنه پویا⁽¹⁾ یا مقیاس سایه زنی⁽²⁾ بالائی دارند. به عبارت دیگر رشته بزرگی از سایه ها از سفید تا سیاه در یک تصویر سیاه و سفید مورد نیاز است. در تصاویر مختلف تعداد سایه ها از ۲۵۶ تا ۶۵۵۳۵ است. به عبارت دیگر

عمق تصاویر ۸ تا ۱۶ بیت می باشد. (جدول ۱-۱) [1],[3],[12],[16],[18],[37],[44]

مانیتورهای که ریزینی و مقیاس سایه زنی بالائی دارند، نسبت به مانیتورهای معمولی خیلی گران هستند. مانیتورهای ۱۶ میلیون رنگ معمولاً حداکثر ۲۵۶ مقیاس سایه زنی دارند و مورد توجه سازندگان PACS نیستند.

مشکل اساسی سیستمهای نمایش، دسترسی سریع به تصاویر است که به علت محدودیتهای سخت افزاری

نمایش تصاویر به کندی صورت می گیرد. [1]

مشکل دیگر عدم نیاز به تخصص کامپیوتر در استفاده از جمیعهای نوری و بر عکس آن در استفاده از ایستگاه های کاری است.

برای رسیدن به کارائی لازم در ایستگاههای کاری، استفاده از تجهیزات زیر ضروری است:

- مقدار زیادی حافظه اصلی RAM (۱۶ الی ۳۲ مگابایت)

- دیسکهای موازی خیلی سریع و خاص

- وسایل نمایش سریع [1]

روش دیگر استفاده از سیستمهای قوی کارگزار نمایش⁽³⁾ برای چندین ایستگاه کاری است. تصاویر از

پایگاه داده به این سیستمها ارسال و سپس به ایستگاههای کاری مربوطه توزیع می شود. هر مجموعه از

ایستگاههای کاری یک سیستم کارگزار نمایش قوی مخصوص به خود دارند. [1]

1- Dynamic Range

2- Gray scale

3 - Display Server